

Vonnisnummer / Griffienummer 2021 /
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak 15 januari 2021
Naam van de beklagde(n) D.R.S.
Systeemnummer parket 20PB1154 Rolnummer 20A005039 Notitienummer parket AN/A/98/LB/564158/2019

GEANONIMISEERDE VERSIE

rechtbank van eerste aanleg
Antwerpen, afdeling
Antwerpen
Kamer AC6

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

Inzake het openbaar ministerie
tegen:

S.D.R.,

beklaagde, die persoonlijk verschijnt.

VOORWERP VAN HOGER BEROEP

Huidige procedure betreft een beroepsprocedure in het kader van artikel 65/1 van de Wegverkeerswet ("Bevel tot betalen").

Verzoekende partij S.D.R. ontving een bevel tot betalen van het openbaar ministerie te Antwerpen, dat volgens het stuk in het dossier werd verzonden op 9 maart 2020.

Gezien het hoger beroep aangetekend door

- het Openbaar Ministerie op 13 oktober 2020 tegen beklaagde(n) opzichtsens alle beschikkingen

Tegen het vonnis van 12 oktober 2020 nr. 10651/2020 op tegenspraak gewezen door de Politierechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen waarbij beklaagde S.D.R. beticht werd van

te Antwerpen op 13 augustus 2019

als bestuurder van een voertuig op de openbare weg, op de pechstrook te hebben gereden terwijl het noch om een prioritair voertuig ging die een dringende opdracht uitvoert, noch om een persoon of dienst opgeroepen door het openbaar ministerie of door de federale of lokale politie, om zich bij sterk vertraagd of stilstaand verkeer, naar de plaats van een incident langs of op de autosnelweg of autoweg te begeven, noch om een takelwagen, om zich bij sterk vertraagd of stilstaand verkeer naar de plaats van een incident langs of op de autosnelweg of autoweg te begeven.
(art. 9.7 van het KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg; art. 29 §1 lid 2 en 38 §1.3° van de wet betreffende de politie over het wegverkeer - KB tot coördinatie van 16 maart 1968)

en waarbij beslist werd als volgt:

Verklaarde het beroep van S.D.R. ontvankelijk en zegt dat het bevel tot betalen afgeleverd door de procureur des Konings als niet bestaande wordt beschouwd.

Zei dat de griffier onverwijld deze definitieve beslissing samen met het dossier zal overmaken aan de procureur des Konings.

PROCEDURE

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

De rechtspleging verliep in de Nederlandse taal.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde alle aanwezige partijen.

BEOORDELING OP STRAFGEBIED

1. Ontvankelijkheid en saisine.

Het Openbaar Ministerie tekende tijdig en regelmatig naar vorm hoger beroep aan tegen het vonnis van de Politierechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 12 oktober 2020 met als grieven de procedure, de schuld en de straf en/of maatregel.

Het hoger beroep is ontvankelijk.

Of er al dan niet rechtsgeldig een strafvordering werd ingesteld maakt het voorwerp van huidig hoger beroep uit zoals aangegeven in de grief betreffende de procedure.

2. Beoordeling.

2.1.

Het Openbaar Ministerie voert aan dat het bestreden vonnis onwettig is doordat de eerste rechter zich niet heeft uitgesproken over de strafvordering van het Openbaar Ministerie. Volgens het Openbaar Ministerie heeft de eerste rechter ten onrechte enkel geoordeeld over de ontvankelijkheid van het verzoekschrift op grond van artikel 65/1 §2 van de Wegverkeerswet, waarbij dit verzoek ontvankelijk werd verklaard en vervolgens werd vastgesteld dat het bevel tot betalen onbestaande is en deze beslissing samen met het dossier door de griffier terug aan de Procureur des Konings dient overgemaakt te worden.

Het Openbaar Ministerie stelt dat de Politierechtbank en thans – op grond van de devolutieve werking - ook deze rechtbank zetelend in graad van beroep op grond van artikel 65/1 van de Wegverkeerswet gevat is om te oordelen over zowel de ontvankelijkheid als de grond van de zaak en aldus over volledige rechtsmacht beschikt.

Ten gronde vordert het Openbaar Ministerie de bewezenverklaring van de enige tenlastelegging en een geldboete van 30 euro.

2.2.beoordeling.

2.2.1.

Huidig geschil heeft betrekking op een beroepsprocedure zoals voorzien in artikel 65/1 Wegverkeerswet dat luidt als volgt:

§ 1. Wanneer de in artikel 216bis, § 1, van het Wetboek van Strafvordering bedoelde geldsom niet binnen de bepaalde termijn wordt betaald, kan de procureur des Konings aan de overtreder een bevel geven tot betalen van de op deze overtreding toepasselijke geldsom, verhoogd met 35 % en desgevallend met de bijdrage voor het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders. De procureur des Konings bepaalt op welke wijze de betaling geschiedt.

De betaling moet gebeuren binnen een termijn van dertig dagen volgend op de dag van ontvangst van het bevel.

Dit bevel wordt per aangetekende zending, per gerechtsbrief of overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek verstuurd aan de overtreder en bevat ten minste:

- 1° de dagtekening;*
- 2° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepalingen, '*
- 3° de datum, het tijdstip en de plaats van de overtreding;*
- 4° de identiteit van de overtreder, '*
- 5° het nummer van het proces-verbaal;*
- 6° het bedrag van de te betalen geldsom;*
- 7° de dag waarop de som uiterlijk moet worden betaald;*
- 8° de wijze waarop en de termijn waarbinnen het beroep kan worden ingesteld, alsook de*

bevoegde politierechtbank.

Het bevel tot betalen wordt geacht te zijn ontvangen de tiende werkdag na de dagtekening van het bevel tot betalen bedoeld in het derde lid, 1°.

§ 2. De overtreder of diens advocaat kan binnen de dertig dagen volgend op de dag van ontvangst van het bevel tot betalen beroep aantekenen bij de bevoegde politierechtbank. Het beroep wordt ingesteld bij een verzoekschrift dat neergelegd wordt op de griffie van de bevoegde politierechtbank of bij een aangetekende zending of via elektronische post die aan de griffie worden verzonden. In die laatste gevallen geldt de datum van verzending van de aangetekende zending of van de elektronische post als datum waarop het verzoekschrift werd ingediend. De aangetekende zending wordt geacht te zijn verzonden de derde werkdag voor de ontvangst ervan op de griffie.

Het verzoekschrift wordt met redenen omkleed en houdt keuze van woonplaats in België in, indien de verzoeker er zijn woonplaats niet heeft.

Op straffe van onontvankelijkheid vermeldt het verzoekschrift het nummer van het proces-verbaal of het systeemnummer.

De verjaring van de strafvordering wordt geschorst vanaf de dag dat het verzoekschrift wordt ingediend, tot de dag van het definitieve vonnis.

De overtreder wordt binnen een termijn van dertig dagen vanaf de inschrijving in het daartoe bestemde register door de griffier per gerechtsbrief of per aangetekende zending opgeroepen om te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt. De griffier zendt een kopie van het verzoekschrift over aan de procureur des Konings en deelt hem de datum van de zitting mee.

De griffier deelt onverwijld de definitieve beslissing inzake de ontvankelijkheid van het beroep mee aan de procureur des Konings.

Indien het beroep ontvankelijk wordt verklaard, wordt het bevel tot betalen als niet bestaande beschouwd.

§3. ...

2.2.2.

Voormelde wettelijke bepaling zoals omschreven in artikel 65/1 van de Wegverkeerswet voorziet enkel expressis verbis dat *"indien het beroep ontvankelijk wordt verklaard, wordt het bevel tot betalen als niet bestaande beschouwd."*

Er wordt ook bepaald dat *"de griffier onverwijld de definitieve beslissing inzake de ontvankelijkheid van het beroep meedeelt aan de procureur des Konings."*

De wettekst zelf spreekt enkel over de beslissing m.b.t. de ontvankelijkheid van het beroepsverzoekschrift en is aldus niet duidelijk omtrent een gebeurlijke beoordeling ten gronde ervan.

Het argument van het Openbaar Ministerie dat in artikel 65/1 §2, derde lid (*lees : vierde lid*) van de Wegverkeerswet, betreffende de schorsing van de verjaring duidelijk bepaald wordt dat het uitgesproken vonnis definitief zal zijn, overtuigt niet, aangezien een gerechtelijke beslissing of vonnis betreffende de al dan niet ontvankelijkheid evenzeer een definitieve beslissing kan uitmaken.

In het zesde lid van dezelfde paragraaf 2 van artikel 65/1 is er overigens sprake van *"de definitieve beslissing inzake de ontvankelijkheid van het beroep"*.

De tekst van de wet is dan ook onduidelijk.

2.2.3.

Wanneer er twijfel of een betwisting rijst omtrent de betekenis of de draagwijdte van de wet, moet de strafrechter de werkelijke inzichten van de wetgever nagaan. Bij de interpretatie van de strafwet moet de wettekst een interpretatie krijgen die hem zijn doel niet doet missen én de gegeven interpretatie moet uiteraard verenigbaar zijn met de algemene rechtsbeginselen in het strafrecht.

De strafrechter mag geen extensieve interpretatie van de strafwet geven en het behoort hem niet toe een

eventuele wettelijke leemte of onvolkomenheid in de wet aan te vullen en zich aldus in de plaats van de wetgever te stellen.

2.2.4.

In de voorbereidende werken bij de Programmawet van 25 december 2016 staat vermeld : *“Indien de overtreder beroep indient dan wordt de zaak ten gronde behandeld door de politierechtbank (strafrechtelijke afdeling). (...) Indien het beroep ontvankelijk wordt verklaard, dan wordt het bevel tot betalen als niet bestaande beschouwd.”* (Memorie van Toelichting bij het ontwerp van programmawet van 5 december 2016, Parl. St. Kamer 2016-2017, nr. 2208/0001, p. 31).

Indien men uitgaat van een interpretatie, waarbij de wetgever – overeenkomstig de voorbereidende werken en zoals inzake gesteld wordt door het Openbaar Ministerie – beoogde de zaak ten gronde door de Politierechtbank te laten behandelen na of door het indienen van een beroepsverzoekschrift op basis van artikel 65/1 § 2 Wegverkeerswet door de rechtzoekende, houdt dit noodzakelijkerwijze in dat de politierechter als strafrechter gevat zou worden door dit verzoekschrift van de rechtzoekende en dat de strafvordering aldus ingesteld zou worden door de rechtzoekende of private burger.

Een dergelijke interpretatie is evenwel onmiskenbaar en manifest in strijd met het algemeen rechtsbeginsel voorzien in artikel 1 van de Voorafgaandelijke Titel van het Wetboek van Strafvordering dat de strafvordering als publieke vordering in principe uitsluitend wordt ingesteld en uitgeoefend door het Openbaar Ministerie, optredend als vertegenwoordiger van de samenleving, behoudens enkele zeer beperkte “wettelijk voorziene” uitzonderingen hierop.

Artikel 1 VT.Sv. luidt immers : *“De rechtsvordering tot toepassing van de straffen kan niet worden uitgeoefend dan door de ambtenaren die de wet daarmee belast.”*

Strafrecht is publiek recht, waarbij het initiatiefrecht en de beslissing om al dan niet strafrechtelijk te vervolgen in beginsel bij het Openbaar Ministerie ligt als vertegenwoordiger van de gemeenschap.

Het publiek karakter van de strafwet en artikel 1 VT.Sv. verzet zich aldus tegen een dergelijke interpretatie van artikel 65/1 van de Wegverkeerswet, waarbij de strafvordering zou worden ingesteld en de Politierechter zou worden gevat op het enkele initiatief van de rechtzoekende door het neerleggen van een beroepsverzoekschrift.

Indien de wetgever voormelde doelstelling -uitzonderlijk- beoogde te realiseren, zou dit minstens expliciet dienen te blijken uit de wet.

2.2.5.

De rechtbank stelt daarenboven vast dat het aanhangig maken of instellen van de strafvordering door middel van een beroepsverzoekschrift door de rechtzoekende zelf tegen zichzelf, waardoor hij zichzelf op eigen initiatief zou blootstellen aan alle wettelijke strafsancities en veiligheidsmaatregelen, waarover de politierechter met volle rechtsmacht zou beschikken en die veel uitgebreider zijn dan de sancities voorzien in artikel 65/1 Wegverkeerswet, evenmin verenigbaar lijkt te zijn met andere fundamentele strafrechtelijke en strafprocesrechtelijke beginselen, zoals o.m. het legaliteitsbeginsel, het nemo tenetur-beginsel, het verbod op zelf-incriminatie, de rechtszekerheid, e.d.

2.2.6.

Om voormelde redenen (*cf. supra 2.2.4 en 2.2.5*) mag evenmin bij wijze van extensieve interpretatie aangenomen worden dat het aantekenen van beroep tegen het bevel tot betalen door de rechtzoekende als verzoekende partij of het voeren van een vrijwillig verweer door de verzoekende partij een instemming tot vrijwillige verschijning in de zin van artikel 147 van het Wetboek van Strafvordering zou inhouden en dat de strafvordering aldus regelmatig zou zijn ingesteld.

2.2.7.

De rechtbank stelt tevens vast dat de procedure bepaald in artikel 65/1 Wegverkeerswet voorziet in een procedure van beroep, die enkel openstaat voor een burger aan wie door het Openbaar Ministerie een "bevel tot betalen" werd opgelegd.

Het betreft aldus een “sui generis-procedure” van vereenvoudigde afhandeling zoals voorzien in "Hoofdstuk II. - Eventueel verval van de strafvordering tegen betaling van een som of na het volgen van een opleiding", die het aanhangig maken van de strafvordering voor de strafrechter/politierechter “voorafgaat”.

Het is geenszins een beroep tegen een administratieve sanctie opgelegd door een bestuurlijke overheid, maar een beroep tegen een beslissing van de Procureur des Konings, die in het kader van een specifieke procedure van vereenvoudigde afhandeling een onmiddellijk "uitvoerbaar titel" kan vormen, doch slechts voor zover de burger hiermee akkoord gaat of deze beslissing van de Procureur des Konings niet betwist.

Enkel bij ontstentenis van reactie van de gesanctioneerde burger of in geval van het onontvankelijk verklaren van het beroepsverzoekschrift, vormt het bevel tot betalen een uitvoerbare titel op basis van een door de Procureur des Konings of de door hem aangestelde parketjurist zelf opgestelde en uitvoerbaar verklaarde lijst met bevelen tot betalen.

In geval van betwisting daarentegen vereisen de rechten van iedere rechtzoekende aan wie strafbare feiten ten laste worden gelegd, dat de algemene rechtsbeginselen en rechtsregels van het strafrecht en het strafprocesrecht hun volle uitwerking en toepassing krijgen.

Een wettelijke bepaling, die hier uitdrukkelijk van afwijkt, ligt thans niet voor.

2.2.8.

Gelet op hogervermelde overwegingen is de rechtbank van oordeel dat, ongeacht de bedoeling van de wetgever die werd aangegeven in de voorbereidende parlementaire werkzaamheden, de in artikel 65/1 van de Wegverkeerswet voorziene beroepsprocedure niet kan of mag geïnterpreteerd als een procedure, waarbij de strafvordering zou worden aanhangig gemaakt door de verzoekende partij, aangezien een dergelijke interpretatie indruist tegen fundamentele beginselen in het strafrecht en in het bijzonder tegen artikel 1 VT. Sv.

Zoals hoger reeds gesteld komt het de strafrechter niet toe een eventuele onduidelijkheid, leemte of onvolkomenheid in de wet aan te vullen en zich aldus in de plaats van de wetgever te stellen.

De door het Openbaar Ministerie ontwikkelde rechtsmiddelen om een andere interpretatie te geven aan artikel 65/1 van de Wegverkeerswet doen hieraan geen afbreuk.

De eerste rechter oordeelde dan ook terecht dat hij enkel rechtsmacht heeft om te oordelen over de ontvankelijkheid van het beroep tegen het bevel tot betalen dat werd ingesteld op grond van artikel 65/1 §2 van de Wegverkeerswet.

TOEGEPASTE WETTEN

De rechtbank houdt rekening met de volgende artikelen die de bestanddelen van de misdrijven en de strafmaat bepalen, en het taalgebruik in gerechtszaken regelen:

Gelet op artikelen 162, 172, 174, 176, 185, 194, 203, 205, 210, 211 van het wetboek van strafvordering, op de artikelen 1, 3, 7 van het strafwetboek, op artikelen 11, 12, 14, 24, 31, 32, 34, 35, 36, 37 en 41 der wet van 15 juni 1935.

De rechtbank:

op tegenspraak ten aanzien van S.D.R.,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en erop rechtdoende binnen de perken ervan.

Bevestigt het bestreden vonnis in al zijn beschikkingen.

De kosten van het hoger beroep begroot op 33,44 EUR, worden ten laste van de Belgische Staat gelegd.

Dit vonnis is gewezen door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, kamer AC6,

samengesteld uit:

S. Van Steenwinkel, voorzitter van de kamer, rechter,

S. Cauwenberghs, rechter

O. Lins, rechter,

en uitgesproken in openbare terechtzitting op vijftien januari tweeduizend eenentwintig door de voorzitter, in aanwezigheid van een magistraat van het openbaar ministerie, met bijstand van griffier M. Cleemput.

M. Cleemput

O. Lins

S. Cauwenberghs

S. Van Steenwinkel